

«Ψυχές Παραδείσου!»: Συζήτηση με τον Μητροπολίτη Μάνης Χρυσόστομο

/ [Ενορίες](#)

Σε μια τέτοια εποχή κατάπτωσης, ηθικής παρακμής, έχουμε ανάγκη από τέτοια σημεία, από τέτοιους ανθρώπους, από την κρυμμένη αγιότητα. Να ψάξουμε να τη βρούμε. όχι στο θόρυβο αλλά στην σιωπή να βρούμε και να ψηλαφίσουμε την αγιότητα του βίου των ανθρώπων.

Στο «Ενοριακό Αρχονταρίκι» του Ιερού Ναού Ευαγγελιστρίας Πειραιώς και στο πλαίσιο του προγράμματος «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει...», την Δευτέρα 17 Νοεμβρίου, **ο Αρχιμανδρίτης π. Δανιήλ Ψωίνος**, Ηγούμενος της Ιεράς Μονής Ζωοδόχου Πηγής της Ιεράς Μητροπόλεως Πειραιώς, φιλοξένησε τον **Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Μάνης κ. Χρυσόστομο**

, σε μια συζήτηση με θέμα: «Ψυχές Παραδείσου: Έζησαν αναμεσά μας, δεν γοητεύθηκαν από ματαιότητες, δεν ζήτησαν κοσμικά μεγαλεία!»

Μέσα από τη συζήτηση με τον Σεβασμιώτατο, αναδείχθηκαν σημαντικές πνευματικές μορφές του πρόσφατου εκκλησιαστικού βίου, αλλά και θεμελιώδεις έννοιες της ορθόδοξης παράδοσης. Με λόγο γλαφυρό και βιωματικό, περιέγραψε πρόσωπα, γεγονότα και εμπειρίες που σημάδεψαν την πνευματική του πορεία. Η συζήτηση κάλυψε μεγάλο εύρος θεμάτων, από την αξία της μετάνοιας και τη δύναμη της προσευχής μέχρι τη βυζαντινή παράδοση, την πατερική θεολογία και την καθημερινή αγιότητα που αναβλύζει από αφανείς εργάτες της Εκκλησίας.

Πρώτο κεντρικό πρόσωπο που παρουσιάστηκε είναι ο π. Γεώργιος Κουτής, ο οποίος επί δεκαετίες διακόνησε στο αντικαρκινικό νοσοκομείο Άγιος Σάββας. Ο Σεβασμιώτατος, τότε φοιτητής, υπήρξε αυτόπτης μάρτυρας του έργου του και της ακλόνητης προσήλωσής του στη διακονία των ασθενών. Ο πατέρας Γεώργιος, όπως περιγράφεται, υπήρξε διδάσκαλος της μετάνοιας· κήρυττε με παρρησία και

αγάπη, μέσα από τα βιώματα των ανθρώπων που έφθαναν συχνά στο κατώφλι της ζωής και του θανάτου. Η παρουσία του ήταν μια ζωντανή μαρτυρία ότι το μυστήριο της Θείας Κοινωνίας είναι «φάρμακον αθανασίας», καθώς κοινωνούσε ασθενείς με βαριές ασθένειες, χωρίς ποτέ να υπάρξει πρόβλημα, επιβεβαιώνοντας έτσι την ιερότητα και τη θεία δύναμη του μυστηρίου.

Ακόμη, ο π. Γεώργιος Χώρας ένας άνθρωπος μειλίχιος, καλλιεργημένος, πολυγραφότατος, όντως άνθρωπος του Θεού. Ο πατήρ Ηλίας Μαστρογιαννόπουλος, μορφωμένος θεολόγος και άνθρωπος που αφέρωσε την περιουσία και τη ζωή του στην Εκκλησία. Μέσα από το έργο του φωτίζονται τα μεγάλα πατερικά ρεύματα του 20ού αιώνα και οι προσπάθειες αναβίωσης της ορθόδοξης πατερικής θεολογίας, κυρίως τη δεκαετία του '60. Ήταν από τους ανθρώπους που τόνισαν τη σημασία της ψυχολογίας στην πατερική σκέψη, αναφερόμενος στον Άγιο Μάξιμο τον Ομολογητή και στον Άγιο Ιωάννη τον Δαμασκηνό, οι οποίοι είχαν ήδη θεμελιώσει μια πρωτοποριακή ανθρωπολογία. Η συμβολή του πατρός Ηλίας υπήρξε σημαντική για την επανανακάλυψη της πατερικής παράδοσης και τη σύνδεσή της με σύγχρονα ζητήματα, όπως η ψυχική υγεία, η προσωπικότητα και η ανθρώπινη ύπαρξη.

Η συζήτηση επεκτάθηκε στη βυζαντινή θεολογία και παιδεία, με τον Μητροπολίτη να επισημαίνει ότι το Βυζάντιο δεν ήταν μόνο πόλεμοι και αυτοκράτορες, αλλά ένας ολόκληρος πολιτισμός ανθρωπισμού, φιλανθρωπίας και πνευματικότητας. Αναφέρεται στη Βασιλειάδα του Μεγάλου Βασιλείου, το πρώτο ουσιαστικά κοινωνικό ίδρυμα στη Δύση και την Ανατολή, αλλά και στη φιλανθρωπική παράδοση της Εκκλησίας που συνεχίζεται μέχρι σήμερα μέσω των κληρικών που διακονούν στα νοσοκομεία, πολλές φορές μακριά από τη δημοσιότητα.

Ένα ακόμη πρόσωπο είναι ο π. Ευσέβιος Βίττης στη Σουηδία, του οποίου το κελί μετατράπηκε σε προσκύνημα. Η δράση του χαρακτηρίζεται ως ιεραποστολική· ένας άνθρωπος αφανής, απλός, με ρακένδυτη εμφάνιση που όμως μετέφερε τη φλόγα της ορθόδοξης πίστης στον Βορρά. Μέσα από αυτό το παράδειγμα ο Σεβασμιώτατος υπογράμμισε ότι η αγιότητα δεν βρίσκεται στον θόρυβο και στη δημοσιότητα, αλλά στην ταπείνωση και στη σιωπηλή προσφορά.

Επίσης ο μοναχός Γερμανός Σκορδιάς πρώην εφέτης, μία κρυμμένη αγιότητα. Ένας πετυχημένος ανώτατος δικαστής ήταν Εφέτης ο οποίος και ως δικαστής βοήθησε πάρα πολύ τους συναδέλφους του, είτε ήταν ανώτεροι είτε κατώτεροι.

Στη συνέχεια, ο λόγος μεταφέρεται σε μορφές καθημερινών χριστιανών, ανθρώπων που δεν θα δουν ποτέ το όνομά τους γραμμένο σε βιβλία, αλλά που ζουν με ηθική καθαρότητα και αγώνα μέσα στον κόσμο. Ο Σεβασμιώτατος τόνισε ότι

σήμερα υπάρχει το «μαρτύριο της συνειδήσεως», το οποίο δεν είναι μικρότερο από το μαρτύριο του αίματος. Η ακεραιότητα, η τιμιότητα, η πολυτεκνία, η εργατικότητα, η αυταπάρνηση σε κάθε επάγγελμα και θέση αποτελούν μορφές σιωπηλής αγιότητας που προκαλούν θαυμασμό και αποτελούν έμπνευση για τους πιστούς.

Η συζήτηση επεσήμανε επανειλημμένα επτά βασικά γνωρίσματα αυτών των πνευματικών μορφών: πίστη, καθαρότητα του βίου, μελέτη, προσευχή, ελεημοσύνη, Θεία Κοινωνία και ιεραποστολή. Ο Σεβασμιώτατος παρουσίασε αυτά τα γνωρίσματα όχι μόνο ως θεωρητικά στοιχεία, αλλά ως πρακτικούς δρόμους προς την πνευματική ζωή. Ιδιαίτερη έμφαση έδωσε στην προσευχή, η οποία χαρακτηρίζεται ως αναπνοή της ψυχής. Οι μορφές αυτές - είτε κληρικοί είτε λαϊκοί - αφιέρωναν ώρες στην προσευχή, συχνά μόνοι, μακριά από τον κόσμο, σε πλήρη σιωπή. Η προσευχή για αυτούς δεν ήταν μια εξωτερική πράξη, αλλά βιωματική σχέση με τον Θεό.

Σημαντική θέση κατέχει και η ελεημοσύνη. Ο Σεβασμιώτατος υπενθύμισε τον μακαρισμό «μακάριοι οί έλεήμονες» και την πατερική φράση «ὁ έλεῶν πτωχόν δανείζει Θεῷ». Για τον πιστό, η ελεημοσύνη δεν αποτελεί απλώς ηθική υποχρέωση, αλλά ουσιαστική συμμετοχή στη ζωή της Εκκλησίας και καρπό της αγάπης προς τον συνάνθρωπο.

Η συζήτηση περιλαμβάνει και αναφορές σε σύγχρονες προκλήσεις, όπως η παρακμή των ηθικών αξιών, η απομάκρυνση από την πίστη και η τάση προς έναν «μεταάνθρωπο» που χάνοντας το πνευματικό του κέντρο κινδυνεύει να αποκοπεί από την αληθινή του φύση. Ο Σεβασμιώτατος σημειώνει ότι οι Πατέρες της Εκκλησίας έχουν δώσει απαντήσεις ήδη από τους πρώτους αιώνες για το τι σημαίνει άνθρωπος, ψυχή, ελευθερία και σωτηρία, απαντήσεις που σήμερα είναι πιο επίκαιρες από ποτέ.

Ιδιαίτερα συγκινητικές είναι οι μαρτυρίες για ανθρώπους που άφησαν ανεξίτηλο αποτύπωμα μέσα από την αφιέρωση τους στη διακονία των ασθενών. Παράδειγμα αποτελεί ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Φωτικής Νεκτάριος Μηλιώνης, πνευματικό τέκνο του π. Γεωργίου Κουτή, ο οποίος διακονεί στο ίδιο νοσοκομείο με καθημερινή λειτουργία και ποιμαντική μέριμνα. Αυτές οι μορφές, κατά τον Σεβασμιώτατο, παραμένουν άγνωστες στα μέσα ενημέρωσης, όμως στα μάτια του Θεού και στις καρδιές των ανθρώπων που τις γνώρισαν είναι αληθινοί άγιοι.

Στο τέλος της συζήτησης, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μάνης εξέφρασε βαθιά ευγνωμοσύνη για τις μορφές αυτές χαρακτηρίζοντας τις «ψυχές παραδείσου». Πρόκειται για ανθρώπους των οποίων η ζωή αποτελεί μαρτυρία Χριστού.

ανθρώπους που δεν επιδίωξαν δόξα ή προβολή, αλλά έζησαν με αυταπάρηση και αγάπη. Η ζωή τους αποδεικνύει ότι η αγιότητα είναι εφικτή, όχι ως κάτι υπερφυσικό ή απρόσιτο, αλλά ως καθημερινή επιλογή.

«Σε μια τέτοια εποχή κατάπτωσης, ηθικής παρακμής, έχουμε ανάγκη από τέτοια σημεία, από τέτοιους ανθρώπους, από την κρυμμένη αγιότητα. Να ψάξουμε να τη βρούμε. όχι στο θόρυβο αλλά στην σιωπή να βρούμε και να ψηλαφίσουμε την αγιότητα του βίου των ανθρώπων.»

